

BIULETYN INFORMACYJNY

KOŚCIÓŁ EWANGELICZNYCH CHRZEŚCIJAN – ZBÓR W BYDGOSZCZY

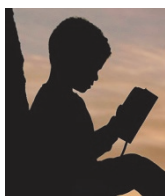
ul. Czerwonego Krzyża 46, 85-338 Bydgoszcz

sekretariat: tel. 884-052-040, e-mail: sekretariat@kech-bydgoszcz.pl

Internet: www.kech-bydgoszcz.pl, Facebook: [fb.com/kechbydgoszcz](https://www.facebook.com/kechbydgoszcz)

Nr konta bankowego: 61 1240 3493 1111 0010 3099 0002

WRZESIEŃ 2022 (NR 173, ROK XVI)

Jak Go poznajemy?

A. W. Tozer

„Wiem, komu zaufałem” (2 Tm 1,12b)

Muszę zadać to pytanie w kontekście dzisiejszego nowoczesnego chrześcijaństwa: Czy to nie jest prawdą dla większości z nas nazywających się chrześcijanami, że właściwie brakuje nam autentycznego doświadczenia?

Zastąpiliśmy teologiczne pojęcia przykuwającym uwagę spotkaniem. Pełni jesteśmy religijnych pojęć, ale naszą wielką słabością jest to, że żadne z nich nie trafia do naszych serc!

Cokolwiek innego by ono nie obejmowało, to w prawdziwym doświadczeniu chrześcijańskim zawsze musi dochodzić do autentycznego spotkania z Bogiem. Bez tego, religia jest tylko cieniem, odbiciem rzeczywistości, kiepską kopią oryginału, kiedyś cieszącego kogoś innego, o którym tylko słyszeliśmy.

Nie ma większej tragedii w życiu mężczyzny lub kobiety, jak to, że spędzą oni całe życie w kościele, od dzieciństwa po starość, lecz nie poznają nic prawdziwszego niż jakiegoś sztucznego boga, zbudowanego z teologii i logiki, a przy tym nie mają ani oczu, by widzieć, ani uszu, by słyszeć – ani serca, by kochać!

O Panie, modlę się za ludzi w zborach mogących sobie myśleć, iż są chrześcijanami, gdyż wychowywali się w środowisku chrześcijańskim. Jakąż by to było tragedią, gdyby ci mężczyźni i te kobiety nie zostali prawdziwie zbawieni. Modlę się Panie za wszystkich, by przyjęli Chrystusa do swych serc. □

W numerze również: *Informacje o spotkaniach (str. 2-3), Ogłoszenia (str. 3), Kronika najnowsza słowno-graficzna (str. 4-5), Historia wydań Biblii – cz. II (s. 6-7), Artykuł o fałszywej pamięci i prawdziwym Słowie Bożym (str. 8).*

Informacje o spotkaniach

Niedzielne nabożeństwa (godz. 10:00)

- ❖ **4.09.2022 r.** – kazanie: pastor pomocniczy br. **Sebastian Kalinowski**,
- ❖ **11.09.2022 r.** – kazanie: br. **Ryszard Moryksiewicz**,
- ❖ **18.09.2022 r.** – kazanie: br. **Daniel Perlikowski**,
- ❖ **25.09.2022 r.** – kazanie: br. **Dariusz Perlikowski**,
- ❖ **2.10.2022 r.** – kazanie: pastor pomocniczy br. **Sebastian Kalinowski**,
Święto Dziękczynienia.

Po każdym niedzielnym nabożeństwie zapraszamy wszystkich obecnych do mniejszej sali na parterze na nieformalne rozmowy i dyskusje przy kawie i herbacie.

Prosimy o **wyłączenie** telefonów komórkowych podczas nabożeństwa!!!

① Nabożeństwa są transmitowane na żywo na naszym kanale na YouTube pod adresem: youtube.kech-bydgoszcz.pl lub youtube.com/kechbydgoszcz. Zachęcamy do subskrypcji kanału tak, aby na bieżąco otrzymywać powiadomienia o nowych transmisjach. Odsyłacze zamieszczamy również na naszej stronie na Facebooku: fb.com/kechbydgoszcz. Z kolei archiwum nabożeństw w całości (w formie video) oraz kazań (w formie audio) można znaleźć na naszej stronie internetowej, dostępnej pod adresem: www.kech-bydgoszcz.pl.

Spotkania piątkowe (godz. 18:00)

① Od **września 2022 r.** spotkania modlitewne i studium biblijnego będą odbywały się **w piątki** (a nie jak dotychczas w czwartki). Plan na najbliższy miesiąc jest następujący:

- ❖ studium biblijne:
2.09.2022 r.,
16.09.2022 r. oraz
30.09.2022 r.,

- ❖ spotkanie modlitewne: **9.09.2022 r.** oraz **23.09.2022 r.**

Grupy domowe (dla wszystkich)

- I grupa – **Fordon**, liderzy: **Daniel Szarafiński** i **Sebastian Kalinowski**,
- II grupa – **os. Błonie**, lider: **Andrzej Wiśniewski**.

Osoby chętne prosimy o kontakt z liderami grup. W spotkaniach danej grupy mogą uczestniczyć osoby zamieszkujące również inne dzielnice i miejscowości.

Pozostałe spotkania cykliczne i inne

- ✦ **szkółka niedzielna** – dzieci w wieku **od 3 do 6 lat** po czasie uwielbienia w każdą niedzielę zapraszamy na krótką historię biblijną (ok. 20 minut), po tym czasie dzieci wracają do rodziców; zajęcia dla dzieci w wieku **od 7 lat** również zaczynają się po pierwszej części nabożeństwa, wypełnionej uwielbieniem poprzez śpiew (około godz. 10:30);

W sprawie pytań i informacji odnośnie szkółek prosimy kontaktować się z s. Magdaleną Perlikowską;

- ✦ „**Dziupla malucha**” – najmłodsze dzieci (**poniżej 3 lat**) pod opieką rodziców zapraszamy do pomieszczenia na I piętrze budynku, gdzie można wysłuchać przebiegu nabożeństwa przez głośnik;
- ✦ **spotkania młodzieżowe** – odbywają się w każdy **piątek** o godz. **18:30**;
- ✦ **spotkanie braterskie (dla członków)** – najbliższe spotkanie braterskie planowane jest na **3.09.2022 r. o godz. 9:00**. Jest ono przeznaczane **tylko dla braci będących członkami naszego zboru**.
- ✦ **Szkoła Chrystusa** – spotkania dla młodych w wierze chrześcijan odbywają się wg bieżących ustaleń, najbliższe we wrześniu, ale dokładny termin zostanie dopiero ustalony.

① Terminy spotkań ustalone w ciągu miesiąca podajemy na naszych stronach internetowych: www.kech-bydgoszcz.pl oraz facebook.com/kechbydgoszcz.

Ogłoszenia

Piknik na Wyspie Młyńskiej

Zbór Betel w Bydgoszczy Kościoła Zielonoświątkowego **10.09.2022 r.** zaprasza na II Rodzinny Piknik na Wyspie Młyńskiej. Na to wydarzenie są zaproszeni wszyscy: mali i duzi, rodziny z dziećmi, dziadkowie z wnukami.

II RODZINNY
Piknik
na Wyspie

Przewidzianych jest wiele atrakcji m.in. dmuchane zjeżdźalnie, klaun na szczudłach, konkursy i zabawy dla dzieci i dorosłych, food truck, kawa, domowe ciasto, wata cukrowa, **koncerty muzyki chrześcijańskiej**. Podczas pikniku odbędzie się też zbiórka funduszy na działalność Świątlicy Środowiskowej NARNIA w Bydgoszczy, która od ponad 17 lat jest przystanią dla wielu dzieci z naszego miasta.

Modlimy się o...

♦ uchodźców wojennych z Ukrainy i o zakończenie działań wojennych na jej terenie, ♦ pastora pomocniczego i jego rodzinę, ♦ sprawę pastorstwa naszego zboru, ♦ Radę Zboru, ♦ dzieci i młodzież, ♦ grupy uwielbiające i wszelkie inne służby, ♦ osoby młodsze, w średnim wieku i seniorów, ♦ osoby szczególnie potrzebujące modlitwy: **s. Krystynę Iwicką, s. Jadwigę Jabłońską, br. Stefana Jabłońskiego, s. Donatę Klimas, s. Halinę Lipińską, br. Adama Ludiana**, ♦ prześladowanych chrześcijan, zwłaszcza w krajach islamskich i dyktatorskich.

KOŚCIÓŁ EWANGELICZNYCH CHRZEŚCIJAN RADA ZBORU W BYDGOSZCZY

- ♦ *pastor pomocniczy* Sebastian Kalinowski ♦ *sekretarz* Andrzej Wiśniewski
- ♦ *przewodniczący* Daniel Perlikowski ♦ *skarbnik* Piotr Wojciechowski
- ♦ *członek* Ryszard Moryksiewicz (t. 530-033-162) ♦ *członek* Leszek Kowalik

Kronika najnowsza

Obóz misyjny

W dniach 16-19 lipca w naszym zborze w Bydgoszczy odbył się obóz misyjny organizowany przez Word Of Life Polska, który polegał na ewangelizacji w naszym mieście. Przyjechało bardzo dużo młodych ludzi, którzy byli chętni i gotowi, aby głosić bydgoszczanom ewangelię.

Pomimo upałów które były dosyć męczące, nie zniechęciliśmy się i wspólnie działaliśmy. Na filmach ewangelizacyjnych, na które zapraszaaliśmy, zjawili się naprawdę dużo ludzi, którzy chętnie z nami rozmawiali.

Wieczorem po całym dniu chodzenia spotykaliśmy się w kościele i dzieliliśmy się naszymi ciekawymi rozmowami, wtedy rzeczywiście można było poczuć działanie i obecność Boga. Po podliczeniu ostatniego dnia, okazało się że podczas tych kilku dni ewangelię usłyszały 382 osoby – niesamowicie! Spotkałam mnóstwo różnych ludzi, byli tacy co

nie chcieli słuchać, ale jednak było też sporo tych, co z zainteresowaniem słuchali. Poznałam również mnóstwo wspaniałych osób po których widać że robią to z pasji i poświęcają się całkowicie w służbę. Ten obóz bardzo pomógł mi we wzroście duchowym i wiele mnie nauczył. Był to bardzo błogosławiony czas. Cudownie było spełniać misję, głosząc ewangelię ludziom i w dodatku widzieć jak

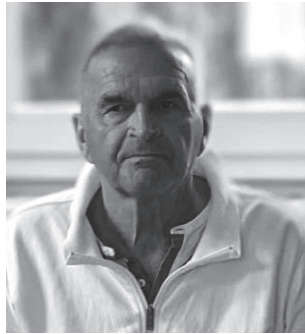
robi to tyle młodych ludzi.

□ Justyna Wydziałkowska, zdj. Word of Life

Odeszli do Pana

18 lipca 2022 r. ziemską wędrówkę zakończył brat **Mieczysław Szarafiniak** (1952-2022). I chociaż wielu braci i siostr ze zboru nie poznało go osobiście, to równocześnie duża grupa była ze zmarłym związana. Tym bardziej, że do zboru należało (i wciąż należy) kilkoro członków jego rodziny. Brat Mieczysław po perypetiach życiowych w ostatnich latach nawrócił

się i przyjął chrzest wiary, dlatego mimo smutku który nam towarzyszy, mamy też nadzieję na spotkanie go ponownie po drugiej stronie wieczności. Uroczystość pogrzebowa odbyła się w czwartkowe, upalne przedpołudnie na cmentarzu przy ul. Wiślanej. Licznie zgromadzeni członkowie rodziny, zboru oraz inni znajomi Brata (czy jego bliskich) towarzyszyli w jego ostatniej ziemskiej drodze. Słowem w kaplicy usłużył br. Dariusz Szymkowiak oraz muzycznie br. Cichoccy. Nad grobem z kolei rozważaniem podzielił się br. Daniel Cichocki, przypominając między innymi ufnosć męża Bożego, Joba, który stwierdził: „*Lecz ja wiem, że Odkupiciel mój żyje i że jako ostatni nad prochem stanie!*” (Job 19,25).

Obyśmy wszyscy mogli potwierdzić te słowa w naszym życiu.

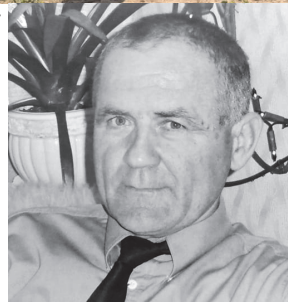
Natomiast 23 sierpnia 2022 r. Pan odwołał naszego brata **Piotra Małolepszego** (1948-2022), w przeszłości członka naszego zboru i Rady Zboru. Pogrzeb odbył się w ostatnią sobotę sierpnia na cmentarzu w Białych Błotach.

□ **Daniel M. Jabłoński**
zdj. z pogrzebu Sebastian Kalinowski

① Więcej zdjęć z tych innych i wydarzeń można znaleźć na naszej głównej stronie internetowej:

www.kech-bydgoszcz.pl. □

Historia wydań Biblii – część II

Dekalog (Palec Boży, 1400-1300 r. p.n.e.)

Dekalog to zasady moralne spisane Palcem Bożym na dwóch kamiennych tablicach i przekazane Izraelitom pod górą Synaj podczas ich wędrówki z Egiptu do Ziemi Obiecanej. Od początku miały wskazywać granice grzechu i uczyć miłości do Boga i bliźniego.

2 Księga Mojżeszowa 20-1-17 – Dziesięć przykazań

Oto dziesięć przykazań Bożych: **I.** Nie będziesz miał innych bogów obok Mnie. **II.** Nie czyn sobie podobizny rzeźbionej czegokolwiek, co jest na niebie w górze i na ziemi w dole, i tego, co jest w wodzie pod ziemią. Nie będziesz się im kłaniał i nie będziesz im służył, gdyż Ja, Pan, Bóg twój, jestem Bogiem zazdrosnym, który karze winę ojców na synach do trzeciego i czwartego pokolenia tych, którzy mnie nienawidzą, a okazują łaskę do tysięcznego pokolenia tym, którzy mnie miłują i przestrzegają moich przykazań. **III.** Nie nadużywaj imienia Pana, Boga twojego, gdyż Pan nie zostawi bez kary tego, który nadużywa imienia Jego. **IV.** Pamiętaj o dniu Sabatu, aby go święcić. Sześć dni będziesz pracował i wykonywał wszelką swoją pracę, ale siódmego dnia jest sabat Pana, Boga twego: nie będziesz wykonywał żadnej pracy ani ty, ani twój syn, ani twoja córka, ani twój sługa, ani twoja służebnica, ani twoje bydło, ani obcy przybysz, który mieszka w twoich bramach. Gdyż w sześciu dniach uczynił Pan niebo i ziemię, morze i wszystko, co w nich jest, a siódmego dnia odpoczął. Dlatego Pan pobłogosławił dzień sabatu i poświęcił go. **V.** Czcij ojca swego i matkę swoją, aby długo trwały twoje dni w ziemi, którą Pan, Bóg twój, da tobie. **VI.** Nie zabijaj. **VII.** Nie cudzołóż. **VIII.** Nie kradnij. **IX.** Nie mów fałszywego świadectwa przeciw bliźniemu swemu. **X.** Nie pożądaj domu bliźniego swego, nie pożądaj żony bliźniego swego ani jego sługi, ani jego służebnicy, ani jego wołu, ani jego osła, ani żadnej rzeczy, która należy do bliźniego twego.

Septuaginta (pismo odręczne, ok. 285 r. p.n.e.)

Między 250 a 150 rokiem p.n.e. na potrzeby licznej diaspory żydowskiej w Aleksandrii dokonano przekładu starożytnych pism Hebrajskich na język grecki. Pracę rozpoczęto za czasów panowania Ptolemeusza II Filadelfa, króla Egiptu, za namową Demetriosa z Faleronu, kustosza Biblioteki Aleksandryjskiej.

LXX

Późniejsza nazwa tego przekładu to Septuaginta, co oznacza liczbę siedemdziesiąt – tylu właśnie było tłumaczy Pięcioksięgu. W późniejszych wiekach przełożono pozostałe księgi starego testamentu. Stopniowo uzupełniano ten zbiór również o żydowskie opracowania historyczne, spisane w języku greckim. Ponieważ przekład powstawał przez długi czas i był dziełem wielu osób, różny był stopień dokładności tłumaczenia – od dosłowności w Pięcioksięgu czy Psalmach do większej swobody w przypadku ksiąg mądrościowych. Do IV wieku n.e. tekst Septuaginty doczekał się wielu odpisów. Łączna liczba zachowanych kopii sięga tysiąca pięciuset pięćdziesięciu sztuk.

Odpisy

Do naszych czasów dotrwały kompletne kodeksy, pochodzące z IV wieku n.e.: Kodeks Watykański, Synajski i Aleksandryjski. Septuaginta miała duże znaczenie dla utrzymania judaizmu wśród Żydów, posługujących się na co dzień Greką, a żyjących z dala od swojego kraju. Z drugiej strony, ponieważ język grecki dominował w całym śródziemnomorskim świecie, tłumaczenie to dało innym kulturom możliwość zapoznania się z Biblią. Septuaginta, sygnowana liczbą „LXX”, była najbardziej rozpowszechnionym przekładem hebrajskich pism tamtych czasów oraz najczęściej cytowanym przekładem w tekstach greckich Nowego Testamentu.

Zwoje z Qumran (pismo odręczne, 200 r. p.n.e. – 100 r. n.e.)

W 1947 roku świat obiegła wiadomość o odkryciu w Izraelu, w miejscowości Qumran (pinezka-balonik na środku mapki), znajdującej się nad Morzem Martwym, starożytnej biblioteki. W II wieku p.n.e. osiedliła się tam społeczność, która gromadziła i przepisywała religijne teksty. Były to pisma hebrajskich proroków oraz pisma historyczne.

Święte teksty Starego Testamentu

Minęło osiemnaście stuleci, zanim beduiński pasterz Muhammed edh-Dhib natrafił w jednej z grot na owe gliniane dzbanki z rękopisami. Okazało się, że pierwszy z nich zawierał tekst biblijnej księgi Izajasza, najstarszy, jaki dotąd odnaleziono. Do marca 1952 roku metodycznie przeszukano około dwieście jaskiń w pobliżu Morza Martwego. Natrafiono w ten sposób na kolejne groty, w których znaleziono zwoje z księgami: Psalmów, Ezechiela i Habakuka. Odkrycia w Qumran pokazują, że księgi Starego Testamentu, którymi dysponowaliśmy dotychczas, pochodzące z X czy XI wieku n.e., przepisywano bardzo starannie, przez stulecia zachowując wierność w stosunku do wzorcowych zwojów.

Skrybowie

Na podstawie całej kolekcji tekstów wiemy, że wspólnotę z Qumran charakteryzowała silna wiara w nadejście mesjasza, króla i arcykapłana, oraz odnowienie królestwa Izrael. Do dziś w grotach znaleziono około dziewięćset rękopisów, w tym dwieście trzydzieści trzy manuskrypty biblijne. Około 60% rękopisów biblijnych zawiera tekst zgodny z tekstem Masoreckim, pochodzącym z IX wieku n.e., około 5% manuskryptów zgadza się z tekstem Septuaginty, spisany w III wieku p.n.e. kolejne 5% potwierdza Pięcioksiąg Samarytański, a 30% to tekst charakterystyczny wyłącznie dla wspólnoty z Qumran. Odkrycie w Qumran potwierdza rzetelność pracy skrybów, którzy na przestrzeni wieków wiernie przepisywali teksty Starego Testamentu.

Źródło: www.wystawabiblii.pl, Google Maps

ciąg dalszy nastąpi

REDAKCJA BIULETYNU INFORMACYJNEGO

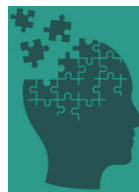
Tekst: **Sebastian Kalinowski**, Druk: **Monika Wojciechowska**

Projekt, skład (DTP), korekta: **Daniel M. Jabłoński**

Falszywa pamięć lecz prawdziwe Słowo Boże

W badaniach nad ludzką psychiką opisane jest zjawisko tzw. *falszywej pamięci* (wspomnień). Są to przypadki, kiedy osoba wydaje się pamiętać wydarzenia, które nie miały miejsca lub też działo się coś innego niż przywoływana wersja. Dzieje się tak z powodu traumatycznych doświadczeń, sugestii osób trzecich oraz innych czynników.

Jedną z form opisanej nieprawidłowości jest tzw. *syndrom Mandeli*. Ten przypadek występuje, kiedy większe grupy ludzi przedstawiają sytuacje z przeszłości z ich nieprawdziwymi istotnymi elementami. Nazwa pochodzi od bojownika o wolność czarnoskórych, Nelsona Mandeli z Republiki Płd. Afryki, który chociaż zmarł w 2013 r. jako wolny człowiek, w opinii wielu mu współczesnych odszedł ze świata w więzieniu dekady wcześniej. Innym przykładem tego syndromu jest wspomnianie do dziś przemówienie I Sekretarza PZPR Edwarda Gierka z 1971 r., w którym zapytał zgromadzonych: „– Pomożecie?“, na co w reakcji ci rzekomo odparli: „– Pomożemy!“. W istocie jednak rozległy się tylko okłaski, a odpowiedź dopisali później propagandowi historycy. Z kolei dekadę później miał się zrealizować nie mniej słynny skok przez płot ogrodzenia Stoczni Gdańskiej w wykonaniu późniejszego prezydenta Lecha Wałęsy, który jednak niekoniecznie ma potwierdzenie w zapisach historycznych. Wiele osób przywołuje też cytaty z nagrodzonego Oscarami filmu pt. „Forrest Gump” brzmiący: „Życie jest jak pudełko czekoladek”, ale tak naprawdę bohater (nieco upośledzony) mówi: „Życie *było* jak pudełko czekoladek”.

Przypadki falszywej pamięci można znaleźć również w świecie chrześcijańskim, a jej formy przejawiają się w rozpowszechnianych niewłaściwych szczegółach niektórych historii biblijnych. Nie ma tutaj mowy o rzeczywistym wspomnianiu przez współczesnych ludzi przeżytych wydarzeń. Ponieważ jednak dostęp do Pisma Świętego jest w naszej części świata powszechny, w tym kontekście jest to pamięć dotycząca przeczytanych treści (lub nieprzeczytanych, stąd falszywe elementy). Wciąż popularnym przekonaniem jest, że Ewa i Adam zjedli (choć nie powinni) jabłko, podczas gdy 1 Moj 3,6 mówi tylko ogólnie o „owocach”. Kolejnym przeinaczeniem są słynni „trzej królowie”, chociaż Mt 2,1 mówi tylko o „mędrcach” (ewentualnie tłumaczonych też jako „magowie”) przybywających w liczbie mnogiej ze wschodu z trzema darami. Ani liczba podróżujących, ani ich miejsce w hierarchii nie jest podane. Zwłaszcza tutaj przyczyna jest dość znana – taką narrację stosuje nauka tzw. kościołów historycznych, chociaż co ciekawe, przekład Biblii Tysiąclecia też mówi o „mędrcach”, a nie o monarchach. Następnym przykładem jest objawienie, którego doznał późniejszy apostoł Paweł na drodze do Damaszku i przekonanie wielu (również swego czasu autora artykułu), że wówczas spadł z konia. Również tutaj nic takiego nie znajduje się na kartach Biblii. Mowa jest tylko o upadku bez podanych jego okoliczności (Dz 26,14).

Chociaż wymienione błędy nie wydają się mieć wpływu na zrozumienie opisanych historii, to jednak zawsze należy być czujnym i wiernym rzeczywistości przekładowi tak, aby nie popaść w żadne odstępstwo. Granica między małym istotnymi nieścisłościami a zmieniającymi w istotny sposób pojmowanie danego fragmentu może okazać się bardzo cienka. Sama Biblia przestrzega w Obj 22,18b-19, aby niczego do niej nie dodawać ani też niczego z niej nie ujmować. Tak więc najlepszym postępowaniem jest ciągłe badanie prawdziwego Słowa Bożego, jak to czynili np. Żydzi z Berei (Dz 17,11).

□ **Daniel M. Jabłoński**

Źródła: goodhousekeeping.com, wikipedia.org, tvn24.pl, „Czarno na białym” (TVN24).